

Osallistuvan budjetoinnin jatkokehittäminen

Lähidemokratiatoimikunta 13.03.2024 § 22

134/02.02.00/2024

Valmistelija kansalaista toiminnan ja osallisuuden päällikkö

Osallistuvaa budjetointia on kokeiltu Raahessa vuosina 2022-2024. Tarkoitukseen on ollut käytettävissä kunakin vuonna 30 000:n määräraha. Budjetointi on toteutettu siten, että kaupunkilaiset ovat esittäneet ideoita, joita kaupunki voisi toteuttaa. Kaupunkilaiset ja kaupungin asiantuntijat ovat voineet kommentoida ideoita ja lähidemokratiatoimikunta on kommentoinnin pohjalta valinnut 10-15 ehdotusta kaupunkilaisten äänestettäväksi. Lisäksi kaikki budjetoinnissa esitetyt ideat on toimitettu hallintokunnille otettavaksi huomioon normaalissa budjetoinnissa.

Kaupunkilaisten kiinnostus osallistuvaa budjetointia kohtaan on ollut ideoinnin ja äänestysaktiivisuuden osalta kohtuullista, mutta ideoiden kommentointi ja ns. yhteiskehittely ovat herättäneet melko vähän kiinnostusta, jolloin budjetoinnista on jäänyt yksi oleellinen elementti melko vähälle huomiolle. Vuosittain käytössä ollut 30 000 €:n määräraha on lisäksi osoittautunut varsin vaatimattomaksi.

Budjetointiin esitetyt ideat ovat koskeneet voittopuolisesti erilaisia liikunta- ja virkistyskohteita. Toteutukseen päätyneet kohteet painottuvat väestörakenteellista syistä taajamiin ja työikäisten suosimiin teemoihin, jolloin haja-asutusalueita ja nuoria koskevat kohteet ovat olleet heikommassa asemassa. Jotta kiinnostus osallistuvaa budjetointia kohtaan säilyisi jatkossakin, tulisi sen toteutusta kehittää niin, että useamman tyyppiset kohteet voisivat päätyä toteutukseen.

kehityslinjoja voisivat olla:

-budjetoinnin kohdistaminen suoraan hallintokuntien käyttösuunnitelmiin, jolloin kaupunkilaisilla olisi mahdollisuus vaikuttaa myös palvelutuotantoon.

-nykyisellä tavalla käytettävän määrärahan tuntuva korottaminen, jolloin toteutukseen pääsisi useampi kohde tai toteutetut kohteet voisivat olla merkittävämpiä.

-määrärahan korottaminen ja budjetoinnin toteuttaminen alueellisesti kohdennettuna (esim. alueraatien kautta)

Esittelijä	Kansalaistoiminnan ja osallisuuden päällikkö Pietarinen Ari
Päätösesitys	Toimikunta käy vaihtoehtoja koskevan keskustelun, jättää asian pöydälle ja palaa asiaan seuraavassa kokouksessa, jossa tehdään ehdotus osallistuvan budjetoinnin toteuttamisesta tulevaisuudessa.
Päätös	<p>Hyväksyttiin esitys.</p> <p>Käydyssä keskustelussa arvioitiin kehityslinjojen toteutusmahdollisuuksia. Lisäksi vaihtoehtoina tuotiin esille mm. 1. alueellisen tasapuolisuuden parantaminen niin, että alueelle, jonne edellisenä vuonna on kohdistettu osun varoja ei voisi esittää kohdetta käsittelyssä olevan vuonna. 2. alueellisen tasapuolisuuden parantaminen niin, että budjetointi kohdistuisi kiertävänä vuorovuosin jokaiselle alueelle. 3. budjetoinnin toteuttaminen joka toinen vuosi, jolloin budjetointiin voitaisiin osoittaa kerrallaan kaksinkertainen määräraha kustannusvaikutuksen pysyessä neutraalina talouden suunnittelukauden puitteissa. 3. käytettävissä olevan määrärahan jakaminen tasan alueiden kesken. Valmistelussa tulee ensiksi selvittää määrärahan korottamismahdollisuudet.</p>